

Elektronický systém pro stavební řízení nefunguje, vzkazuje Bartošovi starosta

22.8.2024 - Martin Kratochvíl | Svobodní

Starosta Martin Kratochvíl z městysu Zlonice je fanda do digitalizace státní správy. To, co dnes a denně zažívá kvůli nepovedené digitalizaci stavebního řízení, však považuje za hodně nepovedenou reformu.

V rozhovoru pro ParlamentníListy.cz mluví také o přebujelé byrokracii a skládá účty kabinetu Petra Fialy. „U dotací je míra byrokracie taková, že nemáte šanci jako starosta je správně všechny dát. Na to musíte mít najatého externího pracovníka, který se v dané dotaci na daný projekt orientuje,“ říká Martin Kratochvíl, který zároveň letos kandiduje za Svobodné do Senátu.

V posledních týdnech se množí kritika mimo jiné také ze strany starostů na digitalizaci stavebního řízení. Jak se s touto novinkou potýká váš stavební úřad? A jak z vašeho pohledu hodnotíte změny stavební legislativy, kterou připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj?

Náš stavební úřad hrdinně bojuje a já smekám před celým týmem, že to nevzdávají. Ještě v červnu přijali hromadu, asi 60 žádostí od občanů, které budou vyřízeny dle starého zákona. Elektronický systém pro stavební řízení nefunguje. Přímou v něm nám žádná žádost nepřišla nebo nebyla nalezena. Během července přijal náš stavební úřad prostřednictvím naší podatelny 4 žádosti, srovnajte s množstvím v červnu. Jednu se pokoušel náš vedoucí vyřešit, ale nedařilo se mu adresáta navázat se záznamem v ARESu a nešla odpověď odeslat. Nakonec dokument k tomuto spisu posílal z naší elektronické spisové služby, což možná není úplně správně, ale jinak to nejde. K osudu dalších tří žádostí nemám bližší informace kromě toho, že nejsou vyřízené. Ještě v půli července jsme řešili problém s přihlášením do systému pro jednoho našeho pracovníka, ač měl přístupy nastavené stejně jako ten, kterému to šlo. Technická podpora elektronického systému nebyla schopna poradit. Těch vad je tam jistě více a celý přechod na „portál stavebníka“ byl slušně řečeno unáhlený.

Změny stavební legislativy ve smyslu uvolnění pravidel pro výstavbu oproti staršímu zákonu vítám. Například možnost větších zahradních staveb bez povolení z 25 na 40 metrů čtverečních, apod. Stále je to však velmi vzdálené mé ideální představě, že by člověk mohl sám na základě svého uvážení při dodržení legislativních omezení a parametrů stavět bez rozhodnutí úřadu. Tedy asi tak, že si přečtete územní plán, ten de facto schvaluje zastupitelstvo obce, zjistíte, že máte parcelu v oblasti pro bydlení, načrtnete si svůj rodinný dům na parcele – půdorys a boční pohledy – a necháte si sousedy potvrdit, že jim v dané pozici nevadí s ohledem na výšku a odstupy a stavíte. Bez úřadů, pokud si jste jistí, že máte vše OK. A na úřad byste zašli jen pro stvrzení jistoty. Naopak v případě neoprávněnosti, nelegálnosti by měl úřad právo budovu zrušit. Prostě svoboda a zodpovědnost.

Přestože stavební úřad patří do přenesené působnosti státním moci, mají tyto změny také nějaký bezprostřední dopad na váš městys?

Na náš městys přímo ne. My máme stavební akce již v běhu a nové zatím nikoliv. Poznáme to však za několik týdnů, až bude dokončen projekt čistíčky odpadních vod. To však neschvaluje náš stavební úřad, ale bude to řešit stavební úřad ve Slaném.

Změna stavební legislativy není ani zdaleka první novinkou, která si vysloužila ostrou

kritiku ze strany starostů měst a obcí. Když byste se ohlédl zpátky, jaké kroky vlády třeba ve vašem případě znamenaly největší potíže?

Komplikace kolem dohod o provedení práce a násobné změny. Ve firmě tolik dohod nemám a parametricky mě to tolik nezasáhlo, ale na úřadě mi to snížilo možnost na léto najímat brigádníky. Musel jsem hodně plánovat, rozmyšlet a i omezovat jednotlivé pracovníky, protože byli zrovna kousek za limitem výdělku bez odvodů sociálního pojištění. Po odpracování několika dalších hodin by si ve výsledku vydělali méně, než když v daném měsíci přestali pracovat. A to je prostě pěkná legislativní blbost, která opět ubírá motivaci k práci.

Hodně se mluví také o tom, jestli nemá Česká republika příliš mnoho malých obcí a jestli by nemělo dojít k jejich slučování, aby stát ušetřil nemalé peníze na platy politiků i úředníků. Kde v této diskusi stojíte vy?

Proboha ne. Žádné nucené slučování a spojování. Naopak, jestli chce být nějaká část samostatná, ať se oddělí a žije si svým životem. To zákon však neumožňuje vždy, v současném znění je to možné pro části od 1000 obyvatel a více. Přitom je spousta obcí, historicky, s nižším počtem obyvatel.

Co podle vás dnes nejvíce tíží místní samosprávy? Je to přebujelá byrokracie, málo peněz na rozvoj nebo zcela něco jiného?

Za ty dva roky si myslím, že jsou to dotace a jejich náročnost a obecně byrokracie. Mnohdy přehnaná opatření proti něčemu či kvůli něčemu, bez racionálního a ekonomického opodstatnění. Třeba šílené formuláře z ministerstva pro vyplnění počtu návštěvníků v našem památníku, který je stejně provozován z obecních peněz. U dotací je míra byrokracie taková, že nemáte šanci jako starosta je správně všechny dát. Na to musíte mít najatého externího pracovníka, který se v dané dotaci na daný projekt orientuje.

Pozornost veřejnosti se teď upřela do Ústeckého kraje, kde policie zadržela několik lidí a obvinila je z korupce při zadávání veřejných zakázek. Zdá se, že tyto případy neberou konce a jdou napříč politickým spektrem. Dá se s tím vůbec něco dělat?

Kontrolovat politiky. Už to říkal Karel Kryl: Politikům se nevěří, politikové se kontrolují.

Na politické scéně se v poslední dekádě objevilo několik politických stran a hnutí, které si boj proti korupci a transparentnost vzali jako hlavní krédo. Přesto se zdá, že zatím žádná zásadní změna nenastala. Neztratí podle vás tedy voliči definitivní víru v to, že politika se dá dělat bez korupce a kšeftů?

Čím blíže je politik svázán s občany a místem, tím je menší šance. Ale jak jsem uvedl výše, kontrolovat. Jen prosím, ne byrokraticky, aby kontrola na nákup dvou propisek a balíku papíru vyžadovala třicet dokumentů, jako kopie občanky, rodného listu, potvrzení o zvolení včetně daného usnesení, kopie účtenky, výpis 3 srovnatelných konkurenčních nabídek, porovnání odstínu a tloušťky čáry pera, atd., a kontroloval to tým 5 expertů.

Do dalších parlamentních voleb máme přibližně rok a kabinet Petra Fialy bude brzy skládat účty. Jak podle vás tato vláda, která se deklarovala jako pravicová, pomohla např. vylepšit podmínky pro podnikání?

Nová legislativa jim moc nejde, tak by mohli aspoň upravit parametry stávající. Třeba snížit DPH na 17 %. To by ekonomice i lidem pomohlo. Obdobně snížit zdanění práce a zvýšit max. rychlost na dálnicích na 180 kilometrů. Čistě parametricky, bez jakýkoliv dalších podmínek.

Kdybyste měl uvést to, co se současné vládě nejvíc povedlo a naopak co nejvíce nepovedlo, co by to bylo?

Nepovedla se většina nových zákonů. Zavedení nějaké povinnosti vůči státu vnímám negativně. Těch zákonů je mnoho, co se schvaluje. Pokud mám jmenovat nepovedené zákony, tak třeba navýšení daní z nemovitosti, a přitom dokonce mystifikaci občanů, že navýšený výběr jde obcím. On sice jde, ale stát obcím jedním dechem sebral jinde to, co navýšil výběrem z této daně. Dále nově zaváděné korespondenční právo volit, s čímž nesouhlasím, nepovedená digitalizace stavebního zákona, o které jsme se bavili. Negativně vnímám snahu měnit zákon o držení zbraní, který vnímám jako velmi dobře napsaný i navzdory incidentu se střelcem v Praze. Z pozitivních věcí – rozhýbala se stavba dopravních staveb, dálnic i silnic první třídy. A do datovky mi chodí upozornění na konec technické u vozidla, to bylo příjemná drobná změna. I když bych STK raději prostě zrušil.

<https://svobodni.cz/aktuality/elektronicky-system-pro-stavebni-rizeni-nefunguje-vzkazuje-bartosovi-starosta>